T013 BD IV 190-Q56-P57 Nhân Duyên Nan Đa Xuất Gia-Phật Bản Hạnh Tập

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaåm 57: NHAÂN DUYEÂN NAN-ÑAØ XUAÁT GIA (Phaàn 1)

Moät hoâm, Ñöùc Theá Toân giaùo hoùa Thích töû Nan-ñaø xaû tuïc xuaát gia, noùi veà nhaân duyeân xuaát gia, laïi cuõng ca ngôïi nhaân duyeân xuaát gia. Ngaøi noùi: –Naøy Nan-ñaø, laïi ñaây! OÂng neân ñi xuaát gia. Nghe Ñöùc Phaät noùi lôøi naøy roài, Thích töû Nan-ñaø baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con khoâng xuaát gia. Lyù do taïi sao? Vì con nguyeän troïn ñôøi ñem boán thöù y phuïc, ñoà naèm, thöùc aên uoáng vaø thuoác thang cuùng döôøng cho Theá Toân vaø ñaïi chuùng Tyø-kheo. Ñöùc Theá Toân laïi giaùo hoùa Nan-ñaø baèng caùch taùn thaùn coâng ñöùc xaû tuïc xuaát gia..., thöôøng noùi nhaân duyeân xuaát gia vaø cho ñeán duøng lôøi taùn thaùn khuyeân xuaát gia. Nhö vaäy, ñeán laàn thöù hai, laàn thöù ba, maø Nan-ñaø khoâng chòu xuaát gia, vaãn noùi: –Con troïn ñôøi ñem boán thöù y phuïc, ñoà naèm, thöùc aên uoáng vaø thuoác thang cuùng döôøng cho Theá Toân vaø ñaïi chuùng Tyø-kheo. Sau ñoù moät thôøi gian ngaén, Ñöùc Theá Toân sau khi thoï trai xong ñem theo moät thò giaû, ñi töø töø höôùng veà cung ñieän cuûa Thích töû Nan-ñaø. Luùc aáy ñoàng töû Nan-ñaø cuøng naøng Toân-ñaø-lôïi daïo chôi, ngoài treân laàu ngaém caûnh. Nan-ñaø ôû treân laàu, xa xa troâng thaáy Theá Toân höôùng veà cung ñieän mình, neân voäi vaõ ñöùng daäy, xuoáng laàu nghinh tieáp Theá Toân. Ñeán nôi, Nan-ñaø ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ñöùng veà moät beân vaø baïch Phaät: –Hay thay! Baïch Theá Toân, Ngaøi töø phöông xa naøo ñeán ñaây? Cuùi xin Theá Toân ruû loøng vaøo nhaø con, an toïa treân choã ngoài. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân vaøo cung ñieän Nan-ñaø, ngoài treân toøa, an uûi uûy duï Nan-ñaø. UÛy duï xong, Ngaøi ngoài im laëng. Nan-ñaø baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, cuùi xin Ngaøi thoï söï cuùng döôøng trai phaïn. Con seõ cho ngöôøi söûa soaïn ñuû thöùc aên sôn haøo haûi vò. Ñöùc Phaät baûo Nan-ñaø: –Ta thoï trai roài, khoâng neân doïn thöùc aên nöõa. Ñoàng töû Nan-ñaø laïi baïch Phaät: –Con coù ít maät phi thôøi, Ngaøi coù duøng ñöôïc chaêng? Ñöùc Phaät baûo Nan-ñaø: –Tuøy yù ñoàng töû. Nan-ñaø baïch Phaät: –Daï vaâng, baïch Theá Toân. Nan-ñaø böng baùt maät phi thôøi daâng cho Theá Toân. Theá Toân luùc aáy khoâng chòu tieáp laáy baùt maät. Ñoàng töû Nan-ñaø laïi ñem baùt maät trao cho thò giaû cuûa Ñöùc Phaät, nhöng vò thò giaû cuõng khoâng tieáp laáy. Ñöùc Theá Toân cuøng vò thò giaû ñöùng daäy trôû veà röøng Ni-caâu-ñaø, ñoàng töû Nan-ñaø cuõng töø treân laàu böng baùt maät ñi theo sau Phaät. Baáy giôø naøng Thích nöõ Toân-ñaø-lôïi ñang chaûi ñaàu, thaáy Nan-ñaø böng baùt maät ñaày ñi theo sau Phaät, naøng voäi cao gioïng voïng goïi: –Nan-ñaø ôi, Thaùnh töû muoán ñi ñaâu ñoù? Nan-ñaø tay chæ vaøo baùt maät maø noùi: –Ñem baùt maät naøy ñeán daâng cuùng cho Ñöùc Phaät. Ñeán ñoù roài, anh veà lieàn. Toân-ñaø-lôïi noùi: –Thaùnh töû mau veà, khoâng neân ôû laâu beân ñoù. Khi Ñöùc Theá Toân ra khoûi cung ñieän, Ngaøi vì Nan-ñaø neân ñi khaép ñoù ñaây treân

nhöõng ngaõ ñöôøng. YÙ Phaät laø muoán taát caû daân chuùng trong thaønh thaáy Nan-ñaø böng baùt maät phi thôøi ñi sau Nhö Lai. Baáy giôø daân chuùng thaáy vieäc nhö vaäy, ñeàu noùi vôùi nhau: "Ngaøy nay Ñöùc Theá Toân ñaõ quyeát ñònh khieán Nan-ñaø xaû tuïc xuaát gia." Khi veà ñeán töï vieän, Ngaøi ñöa tay ra hieäu baûo moät Tyø-kheo ñeán tieáp laáy baùt maät trong tay Nan-ñaø. Khi aáy vò Tyø-kheo hieåu ñöôïc yù Ñöùc Phaät, lieàn nhaän baùt maät töø tay Nan-ñaø. Luùc baáy giôø Nan-ñaø ñaûnh leã döôùi chaân Phaät vaø thöa: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con xin töø giaõ, muoán trôû veà nhaø. Ñöùc Phaät baûo Nan-ñaø: –OÂng khoâng neân trôû veà. Nan-ñaø laïi baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con suy nghó khoâng muoán xuaát gia. Taïi sao? Vì con nguyeän troïn ñôøi ñem boán vieäc cuùng döôøng cho Phaät vaø chuùng Tyø-kheo. Ñöùc Theá Toân laïi baûo Nan-ñaø: –Coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy, beà doïc roäng baûy ngaøn do-tuaàn, höôùng Baéc roäng raõi, höôùng Nam chaät heïp, gioáng nhö thuøng xe. Ví duï trong ñoù chöùa ñaày chö vò La-haùn nhieàu nhö mía lau, meø, luùa... Coù thieän nam hay thieän nöõ naøo troïn ñôøi ñem boán söï cuùng döôøng cho nhöõng vò La-haùn naøy. Sau khi caùc vò La-haùn naøy nhaäp Nieát-baøn, hoï laïi xaây thaùp thôø xaù- lôïi, ôû treân moãi thaùp trang trí phöôùn loïng vaø baûo linh, laïi duøng höông hoa, ñeøn daàu... ñeå cuùng döôøng, oâng nghó theá naøo? Coâng ñöùc cuûa ngöôøi thieän nam hay thieän nöõ aáy coù nhieàu khoâng? Nan-ñaø ñaùp: –Phöôùc aáy raát nhieàu. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân laïi baûo Nan-ñaø: –Neáu coù ngöôøi troïn ñôøi ñem boán söï..., hoa höông, daàu, ñeøn... cuùng döôøng chö vò La-haùn trong coõi Dieâm-phuø-ñeà nhö treân. Neáu coù ngöôøi cuùng döôøng moät Ñöùc Phaät, thì quaû baùo cuùng döôøng moät Ñöùc Phaät hôn coâng ñöùc cuùng döôøng caùc vò La-haùn ôû tröôùc. Laïi nöõa, naøy Nan-ñaø, neáu ngöôøi naøo coù theå vaøo trong giaùo phaùp cuûa Phaät, xuaát gia chæ ñöôïc moät ngaøy moät ñeâm, tu haønh phaïm haïnh thanh tònh, thì quaû baùo cuûa ngöôøi naøy hôn quaû baùo cuûa ngöôøi cuùng döôøng Phaät. Do vaäy Nan-ñaø neân quyeát ñònh xuaát gia, chôù neân tham höôûng thuù vui nguõ duïc ôû ñôøi. Laïi nöõa, naøy Nan-ñaø, caùc duïc laïc thuù vò ít, ñau khoå laïi nhieàu. Duïc laïc voâ thöôøng neân ñaùng xa lìa. Duïc laïc laø goác cuûa ñaïi khoå, laø ung nhoït lôùn, laø gai nhoïn ñoäc, laø söï raøng buoäc cuûa aùch naïn lôùn, laø ñaïi khoå naõo, laø töôùng toån giaûm, laø töôùng phaù hoaïi, voâ thöôøng, khoâng ñöùng yeân, khoâng kieân coá, nguy hieåm, deã tan vôõ, nhieàu söï sôï seät, laø khoå, laø khoâng, laø khoâng coù töï chuû. OÂng nay caàn phaûi quaùn saùt toäi loãi ñau khoå cuûa nguõ duïc nhö vaäy. Naøy Nan-ñaø, oâng ñaõ tö duy roõ raøng veà toäi loãi ñau khoå cuûa nguõ duïc, thì chôù neân tham ñaém. Ñöôïc nghe Theá Toân noùi nhöõng toäi loãi ñau khoå cuûa nguõ duïc nhö vaäy, trong taâm Nan-ñaø tuy khoâng thích xuaát gia, nhöng vì kính neå Ñöùc Phaät neân oâng cuùi ñaàu baùi laïy, baïch Theá Toân: –Con seõ xuaát gia. Theá Toân ñang ñi kinh haønh, lieàn ñöa tay ra hieäu vaãy moät Tyø-kheo ñeán vaø baûo: –Thaày haõy keâu moät thôï caïo toùc ñeán ñaây. Baáy giôø vò Tyø-kheo naøy lieàn keâu moät thôï caïo toùc ôû trong chuùng ñeán tröôùc maët

Nan-ñaø. Khi ngöôøi naøy caàm dao caïo, saép söûa caïo toùc cho Nan-ñaø. Thì Nan-ñaø naém tay ñöa tröôùc maët thôï caïo vaø noùi: –Ngöôi coù oai ñöùc gì maø

daùm caïo ñaàu ta? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân chaùnh yù chaùnh nieäm baûo Nan-ñaø: –Tyø-kheo haõy ñeán ñaây! ÔÛ trong phaùp cuûa Ta tu phaïm haïnh, vì ñeå döùt saïch caùc khoå. Khi Ñöùc Nhö Lai noùi lôøi nhö vaäy xong, raâu toùc cuûa Nan-ñaø lieàn töï ruïng, gioáng nhö vò Tyø-kheo vöøa caïo raâu toùc caùch ñaây baûy ngaøy, thaân töï nhieân ñaép ca-sa, tay böng bình baùt ñuùng nhö phaùp, lieàn ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, thaønh vò Tröôûng laõo. Nan-ñaø cuõng coù ba möôi töôùng toát khoâng thieáu, thaân theå saéc vaøng nhöng thaáp hôn Ñöùc Phaät boán ngoùn tay, tuaán tuù deã thöông, ngöôøi troâng khoâng chaùn. Nan-ñaø saém ca-sa gioáng nhö y cuûa Phaät, may roài duøng maëc. Coù Tyø-kheo töø xa troâng thaáy Nan-ñaø ñi ñeán, ñeàu laàm töôûng laø Phaät, neân ñöùng daäy nghinh tieáp. Khi ñeán nôi môùi bieát chaúng phaûi Phaät, hoï trôû laïi choã ngoài. Vì lyù do naøy caùc Tyø-kheo cheâ traùch, suy nghó: "Taïi sao Tröôûng laõo Nan-ñaø saém y gioáng nhö Phaät maø duøng!." Caùc Tyø-kheo naøy ñeán baïch Ñöùc Phaät. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy, laäp töùc trieäu taäp ñaïi chuùng. Ngaøi hoûi Nan-ñaø: –Thaày coù may y Taêng-giaø-leâ roäng baèng y cuûa Phaät maø duøng hay khoâng? Baáy giôø Nan-ñaø ñaùp: –Baïch Ñöùc Theá Toân, vieäc naøy söï thaät laø nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo Nan-ñaø: –Nhö vaäy laø khoâng ñuùng phaùp. Taïi sao thaày maëc y Taêng-giaø-leâ roäng nhö y cuûa Phaät vaäy? Ñöùc Theá Toân raên daïy, quôû traùch Nan-ñaø nhö vaäy roài tuyeân boá vôùi chuùng Tyø-kheo: –Töø nay trôû veà sau, caùc thaày khoâng ñöôïc may y roäng nhö y cuûa Phaät maø maëc. Neáu ai vi phaïm thì nhö phaùp maø trò toäi. Baáy giôø Nan-ñaø suy nghó: "Theá Toân caám haún khoâng cho pheùp Tyø-kheo duøng y roäng daøi nhö Phaät. Y cuûa ta phaûi giaët uûi cho boùng laùng ñeå maëc." Nan-ñaø lieàn uûi y boùng laùng maø duøng, roài laáy thuoác toâ ñieåm ñoâi maét vaø keû mi, trang ñieåm thaân hình, chaân mang giaøy da, tay phaûi böng baùt, tay traùi caàm duø, ñi ñeán baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con muoán vaøo laøng ñeå khaát thöïc. Ñöùc Theá Toân baûo Tröôûng laõo Nan-ñaø: –Thaày chaúng phaûi coù taâm chaùnh tín xaû tuïc xuaát gia hay sao? Nan-ñaø ñaùp: –Ñuùng nhö lôøi Theá Toân noùi, söï thaät laø nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân laïi baûo Nan-ñaø: –Thaày ñaõ laø keû thieän nam chaùnh tín, xaû tuïc xuaát gia. Taïi sao uûi y phuïc boùng laùng maø maëc? Laïi vì vieäc gì trang ñieåm thaân theå, duøng thuoác toâ ñieåm ñoâi maét, keû maøy, chaân mang giaày da, moät tay böng baùt, moät tay caàm duø, muoán ñi khaát thöïc? Laïi nöõa, naøy Nan- ñaø, neáu nhö thaày ôû choã vaéng veû, ñi khaát thöïc ñeå soáng maëc y phaán taûo, nhö vaäy môùi laø ñieàu toát. Ñöùc Theá Toân vì söï vieäc naøy noùi keä: Khi naøo Ta thaáy ñöôïc Nan-ñaø ÔÛ nôi vaéng laëng thöôøng khaát thöïc Tri tuùc thieåu duïc duøng vaät boû

Laïi thích xa lìa caùc töôùng duïc? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân vì söï vieäc naøy, taäp hoïp chuùng Tyø-kheo vaø tuyeân boá: –Naøy caùc thaày, töø nay trôû veà sau, khoâng ñöôïc giaët uûi y boùng laùng maø duøng. Neáu thaày naøo maëc y boùng laùng, seõ y nhö phaùp maø trò toäi. Laïi nöõa, caùc thaày khoâng ñöôïc duøng thuoác toâ ñieåm ñoâi maét, keû maøy vaø mang giaày da toát. Laïi cuõng khoâng ñöôïc caàm baùt moûng, ñeïp vaø cuõng khoâng ñöôïc caàm duø ñi vaøo thaønh, xoùm laøng khaát thöïc. Neáu Tyø-kheo naøo phaïm nhöõng ñieàu nhö vaäy, thì y nhö phaùp maø trò.

Baáy giôø Nan-ñaø tuy bò Theá Toân caám haún caùc vieäc uûi y boùng laùng, khoâng ñöôïc duøng thuoác toâ maét, keû maøy, khoâng ñöôïc mang giaày da toát, khoâng ñöôïc duøng baùt moûng, ñeïp vaø khoâng ñöôïc mang duø. Nhöng vaãn coøn nghó ñeán theá löïc vaø thuù vui cuûa cuoäc ñôøi vua chuùa, khoâng chòu tuaân theo giôùi caám, laïi mô töôûng naøng Thích nöõ Toân-ñaø-lôïi, nghó ñeán saéc duïc, khoâng tu taäp phaïm haïnh, yù muoán xaû giôùi hoaøn tuïc. Vì lyù do naøy, Nan-ñaø thöôøng veõ töôïng naøng Toân-ñaø-lôïi. Vaøo moät hoâm, Nan-ñaø ñi ñeán choã vaéng veû, laáy ñaát seùt hay taám vaùn veõ hình Thích nöõ Toân-ñaø-lôïi, ngaém nhìn caû ngaøy. Coù Tyø-kheo khaùc thaáy ñöôïc, sinh taâm cheâ traùch, noùi vôùi Nan-ñaø: –Taïi sao Tröôûng laõo ôû nôi vaéng veû, laáy ñaát seùt hay vaùn veõ hình phuï nöõ roài ngaém nhìn troïn ngaøy nhö vaäy? Baáy giôø caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy trieäu taäp caùc Tyø-kheo. ÔÛ trong chuùng, Ngaøi hoûi Nan-ñaø: –Thaät söï thaày coù ôû choã vaéng veû duøng ñaát seùt hay vaùn veõ hình phuï nöõ roài ngaém nhìn troïn ngaøy khoâng? Nan-ñaø baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, thaät söï laø nhö vaäy. Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo Tröôûng laõo Nan-ñaø: –Thaày laøm vieäc nhö vaäy laø toát chaêng? OÂi, keû xuaát gia laøm Tyø-kheo ñaâu ñöôïc veõ hình phuï nöõ ñeå ngaém nghía! Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Naøy caùc thaày Tyø-kheo, töø nay trôû ñi, caùc thaày khoâng ñöôïc veõ hình phuï nöõ, daàu laø hình cuûa ngöôøi coù thaät hay laø hình ngöôøi do mình töôûng töôïng. Do vì taâm duïc, veõ roài ngaém nhìn. Neáu coù thaày naøo veõ hình phuï nöõ maø ngaém nhìn, thì maéc toäi traùi vôùi giôùi luaät. Vaøo moät luùc khaùc, Tröôûng laõo Nan-ñaø theo thöù lôùp ñeán ngaøy tröïc troâng coi tu vieän. Nan-ñaø nghó theá naøy: “Nhö Lai chaúng bao laâu seõ vaøo thaønh khaát thöïc. Hoâm nay ta trôû veà hoaøng cung.” Khi aáy bieát ñöôïc taâm nieäm Nan-ñaø, Theá Toân goïi Tröôûng laõo Nan-ñaø ñeán vaø baûo: –Naøy Nan-ñaø, neáu thaày muoán ñi thì ñoùng caùc cöûa phoøng laïi roài môùi ñi. Theá Toân noùi nhö vaäy roài, lieàn ñi vaøo xoùm laøng khaát thöïc. Tröôûng laõo Nan-ñaø suy nghó: “Theá Toân ñaõ ñi vaøo laøng khaát thöïc roài, ta seõ ñöôïc trôû veà nhaø.” Khi aáy Nan-ñaø thaáy cöûa phoøng Theá Toân boû troáng, neân nghó: “Ta ñoùng cöûa phoøng cuûa Ñöùc Theá Toân, roài sau ñoù môùi trôû veà nhaø.” Cöûa phoøng cuûa Theá Toân ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Xaù-lôïi-phaát chöa ñoùng, Nan-ñaø lieàn ñi ñeán ñoùng cöûa phoøng cuûa ngaøi Xaù-lôïi-phaát. Cöûa phoøng cuûa Xaù- lôïi-phaát ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa Muïc-kieàn-lieân boû troáng. Nan-ñaø voäi ñi ñeán ñoùng cöûa phoøng cuûa Muïc-kieàn-lieân. Cöûa phoøng cuûa Muïc-kieàn-lieân ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Ñaïi Ca-dieáp boû troáng. Nan-ñaø voäi ñi ñeán ñoùng cöûa phoøng cuûa ngaøi

Ñaïi Ca-dieáp. Cöûa phoøng cuûa Ñaïi Ca-dieáp ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Ñaïi Ca-chieân-dieân boû troáng. Nan-ñaø voäi ñi ñeán ñoùng cöûa phoøng cuûa ngaøi Ñaïi Ca-chieân- dieân. Cöûa phoøng cuûa Ñaïi Ca-chieân-dieân ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Öu-laâu- taàn-loa Ca-dieáp boû troáng. Nan-ñaø voäi ñi ñeán ñoùng cöûa phoøng cuûa ngaøi Öu-laâu-taàn-loa Ca-dieáp. Cöûa phoøng cuûa Öu-laâu-taàn-loa Ca-dieáp ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Na-ñeà

Ca-dieáp boû troáng. Nan-ñaø voäi ñi ñeán ñoùng cöûa phoøng cuûa ngaøi Na-ñeà Ca-dieáp. Cöûa phoøng cuûa Na-ñeà Ca-dieáp ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Giaø-da Ca-dieáp boû troáng. Nan-ñaø voäi ñi ñeán ñoùng cöûa phoøng cuûa ngaøi Giaø-da Ca-dieáp. Cöûa phoøng cuûa Giaø-da Ca-dieáp ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Öu-ba-tö-na boû troáng... Cöûa phoøng cuûa Öu-ba-tö-na ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Caâu-hy-la boû troáng... Cöûa phoøng cuûa Caâu-hy-la ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Ma-ha Chieân-ñaø boû troáng... Cöûa phoøng cuûa Ma-ha Chieân-ñaø ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Lôïi-ba- ña boû troáng... Cöûa phoøng cuûa Lôïi-ba-ña ñoùng roài, laïi thaáy cöûa phoøng cuûa ngaøi Öu-ba- ly-ba-ña boû troáng... Cöù tuaàn töï nhö vaäy, cöûa thöù nhaát ñoùng, cöûa thöù hai boû troáng, cöûa thöù ba ñoùng roài thì cöûa thöù tö boû troáng. Nan-ñaø thaáy ñoùng moät cöûa thì moät cöûa boû troáng, neân nghó theá naøy: “Ta toäi loãi gì maø caùc Tyø-kheo haønh ta nhö vaäy! Daàu laø cöûa ñoùng hay boû troáng, ta seõ boû ñi veà nhaø, vì e raèng chaúng bao laâu nöõa Theá Toân trôû veà.” Nghó nhö vaäy roài, oâng lieàn töø röøng Ni-caâu-ñaø saép söûa ra veà. Khi aáy Ñöùc Theá Toân baèng Thieân nhaõn xem thaáy, bieát yù Nan-ñaø muoán rôøi khoûi khu röøng Ni-caâu-ñaø. Nhö Lai thaáy vaäy lieàn aån thaân nôi thaønh Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ, laäp töùc xuaát hieän nôi röøng Ni-caâu-ñaø. Khi aáy Nan-ñaø thaáy Ñöùc Phaät coù maët trong röøng, lieàn voäi ngoài nuùp döôùi thaân caây Ni-caâu-ñaø lôùn. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân duøng söùc thaàn thoâng ñöa vò ñaïi thoï naøy leân hö khoâng. Ñöùc Phaät thaáy Nan-ñaø ngoài nuùp döôùi goác caây, Ngaøi hoûi: –Naøy Nan-ñaø, hoâm nay thaày muoán ñi veà ñaâu? Nan-ñaø ñaùp: –Baïch Ñöùc Theá Toân, ngaøy nay con nhôù laïi söï töï do khoaùi laïc cuûa vöông vò vaø laïi nhôù Thích nöõ Toân-ñaø-lôïi. Do vaäy, chaúng thích tu phaïm haïnh, yù muoán xaû giôùi hoaøn tuïc. Nhaân ñaây Ñöùc Phaät noùi keä: Muoán ra khoûi röøng ñaõ ra khoûi Ra khoûi röøng roài laïi vaøo röøng Thaày haõy quaùn saùt ngöôøi nhö vaäy Ra khoûi troùi buoäc, laïi troùi buoäc. Ñöùc Theá Toân vì Nan-ñaø noùi keä nhö vaäy roài, laïi khuyeân: –Naøy Tröôûng laõo Nan-ñaø, thaày ôû trong giaùo phaùp cuûa Ta, phaûi phaùt taâm sieâng naêng tinh taán, tu caùc phaïm haïnh ñeå dieät tröø caùc ñau khoå. Ñöùc Theá Toân ñaõ giaùo hoùa Nan-ñaø nhö vaäy nhöng Nan-ñaø vaãn khoâng queân laïc thuù veà nguõ duïc ngaøy tröôùc vaø söï khoaùi laïc thoûa thích cuûa vöông vò, vaãn coøn mô töôûng naøng Toân-ñaø-lôïi, khoâng thích chaùnh phaùp tu theo phaïm haïnh, muoán xaû giôùi trôû veà hoaøng cung. Vaøo moät hoâm, coù vò ñaïi tröôûng giaû thænh Ñöùc Phaät cuùng döôøng trai phaïn. Hoâm aáy cuõng nhaèm phieân Nan-ñaø giöõ Giaø-lam. Luùc aáy Nan-ñaø suy nghó: “Theá Toân nhaän lôøi môøi cuûa tröôûng giaû. Khi Ngaøi vaøo laøng thoï trai, thì ta seõ trôû veà hoaøng cung.” Bieát taâm nieäm cuûa Nan-ñaø neân Ñöùc Theá Toân baûo: –Naøy Nan-ñaø, nay thaày phaûi bieát ñeán luùc röôùi nöôùc queùt doïn vöôøn chuøa vaø phaûi

laáy ñaày nöôùc nhöõng boàn röûa cuûa Tyø-kheo. Noùi nhö vaäy roài, Ñöùc Phaät ñi vaøo xoùm laøng ñeå chöùng trai theo lôøi môøi tröôùc. Luùc aáy Tröôûng laõo Nan-ñaø suy nghó: “Theá Toân nhaän lôøi thænh, ñi vaøo laøng döï hoäi. Ta coù theå töï do veà nhaø.” Nan-ñaø nghó nhö vaäy, thaáy tröôùc phoøng Nhö Lai nhieàu ñaát dô

baån neân laïi suy nghó: “Ta tröôùc tieân ñeán queùt doïn phaån ueá roài sau ñoù trôû veà hoaøng cung.” Nghó nhö vaäy roài, Nan-ñaø caàm choåi queùt doïn tröôùc phoøng cuûa Nhö Lai. Khi Nan-ñaø queùt doïn beân naøy thì gioù thoåi coû raùc taáp phuû nöûa beân kia, neân phaûi queùt trôû laïi. Baáy giôø Nan-ñaø nghó: “Ta thoâi queùt doïn, tröôùc phaûi laáy ñaày nöôùc taát caû boàn röûa cuûa chuùng Taêng, sau môùi queùt saân.” Nghó nhö vaäy roài, Nan-ñaø ñem taát caû boàn röûa cuûa chuùng Taêng ñeán gieáng laáy ñaày nöôùc. Khi nhöõng boàn ñaõ ñöïng ñaày nöôùc thì bò laät uùp. Khi aáy Nan-ñaø laïi nghó: “Ta laøm sao queùt saïch vaø laáy nöôùc ñaày caùc boàn ñöôïc, nhö Lai khoâng bao laâu seõ trôû veà, ta neân mau mau trôû veà hoaøng cung.” Nghó nhö vaäy roài, Nan-ñaø lieàn töø röøng Ni-caâu-ñaø saép trôû veà hoaøng cung. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân ñang thoï trai taïi nhaø tröôûng giaû, Ngaøi duøng Thieân nhaõn thanh tònh hôn maét loaøi ngöôøi, xem thaáy Nan-ñaø ñang töø röøng Ni-caâu-ñaø saép ñi veà nhaø. Thaáy vaäy roài, Ngaøi hoùa moät thaân khaùc, töø nhaø tröôûng giaû trong nhaùy maét hieän ôû röøng Ni- caâu-ñaø, ñöùng tröôùc maët Tröôûng laõo Nan-ñaø. Luùc aáy Nan-ñaø ôû xa troâng thaáy Theá Toân saép ñeán gaàn mình, lieàn treøo leân bôø goäp cao lôùn, roài treøo xuoáng ngoài nuùp mình trong eo truõng. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng söùc thaàn thoâng bieán bôø nuùi cao kia thaønh vuøng ñaát baèng phaúng nhö baøn tay, Ngaøi thaáy Nan-ñaø ngoài nhö vaäy, môùi baûo: –Thaày ngoài ôû ñaây ñeå laøm gì? Nan-ñaø baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, con ñaõ höùa vôùi naøng Toân-ñaø-lôïi laø con seõ trôû veà nhaø. Nay con nghó raèng khoâng neân ñeå mình trôû thaønh keû noùi doái. Do vaäy, con muoán trôû veà nhaø. Ñöùc Phaät baûo Tröôûng laõo Nan-ñaø: –Thaày caàn gì phaûi gaëp Toân-ñaø-lôïi, thaân naøng nhö da goùi laáy xöông, beân trong chöùa ñaày caùc thöù tuûy, naõo, maùu, muû, phaån tieåu, gioáng nhö hoá xí, thaät ñaùng gheâ tôûm! Thaày caàn phaûi xa lìa. Naøy Nan-ñaø, Ta noùi ñaïi khaùi, moãi moät chuùng sinh cuøng vôùi vôï mình chung soáng tieát ra ñoà baát tònh nhieàu hôn nöôùc bieån caû, maø cuõng khoâng bieát laáy laøm ñuû. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy, noùi keä: Muoán ra khoûi röøng, ñaõ ra khoûi Ra khoûi röøng roài, laïi vaøo röøng Thaày haõy quan saùt ngöôøi nhö vaäy Ra khoûi troùi buoäc, laïi troùi buoäc. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân giaùo hoùa Nan-ñaø, Ngaøi daïy: –Naøy Nan-ñaø, thaày ñang ôû trong giaùo phaùp cuûa Ta, töï do vui veû tu phaïm haïnh thanh tònh, laø do muoán döùt taát caû khoå. Luùc aáy Nan-ñaø tuy ñöôïc Theá Toân duøng nhieàu phöông tieän giaùo hoùa nhö vaäy maø vaãn khoâng öa thích tu phaïm haïnh neân cuøng vôùi Luïc quaàn Tyø-kheo keát laøm beø baïn, thöôøng lui tôùi baøn luaän, töø saùng ñeán toái noùi toaøn chuyeän taø maïng xaáu xa. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân thaáy Nan-ñaø laøm vieäc nhö vaäy, neân suy nghó: “Ngaøy nay

Nan-ñaø ñaõ hoïc theo ñaùm Luïc quaàn Tyø-kheo, sôï toån haïi coâng ñöùc haïnh nghieäp. Ta neân caét ñöùt khoâng cho Nan-ñaø giao du vôùi hoï.” Ngaøi nghó nhö vaäy roài, lieàn baûo Tröôûng laõo Nan-ñaø: –Naøy Nan-ñaø, thaày ñeán ñaây, Ta cuøng thaày ñi vaøo thaønh Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ. Nan-ñaø baïch Phaät: –Daï vaâng, nhö lôøi Theá Toân daïy. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân cuøng Nan-ñaø ñi vaøo thaønh Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ, laàn laàn ñi ñeán cöûa haøng baùn caù. Khi aáy Theá Toân

thaáy coù ñeán traêm con caù hoâi thoái traûi treân taám chieáu coû taïi gian haøng. Thaáy roài, Ngaøi baûo Nan-ñaø: –Nan-ñaø laïi ñaây, thaày haõy caàm moät coïng chieáu coû phôi caù. Nan-ñaø traû lôøi: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con seõ laøm nhö lôøi Ngaøi daïy. Noùi lôøi aáy roài, Nan-ñaø lieàn ruùt moät coïng coû hoâi tanh döôùi taám chieáu phôi caù nôi gian haøng. Khi Nan-ñaø caàm coïng coû tranh nôi tay roài, Ñöùc Phaät laïi baûo: –Thaày caàm moät laùt roài neùm xuoáng ñaát. Nan-ñaø baïch Phaät: –Y nhö lôøi Theá Toân daïy. Khi aáy Nan-ñaø naém coïng coû tranh hoâi tanh ñöùng trong thôøi gian ngaén, roài neùm xuoáng ñaát. Luùc aáy Ñöùc Phaät laïi baûo Nan-ñaø: –Thaày haõy ngöûi tay cuûa thaày. Nan-ñaø lieàn ngöûi baøn tay mình. Ñöùc Phaät laïi hoûi: –Naøy Nan-ñaø, thaày thaáy baøn tay coù muøi gì? Tröôûng laõo Nan-ñaø ñaùp: –Thöa Theá Toân, chæ coù moät muøi hoâi thoái baát tònh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.